

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mráky a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci stěžovatele: **Ing. J. S.**, zast. advokátem JUDr. Janem Burešem, Ph.D., Václavské náměstí 807/64, Praha 1 – Nové Město, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, Vršovická 1429/68, Praha 10 – Vršovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2020, čj. 302443/VP-10/OPM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2022, čj. 6 Ad 6/2020-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] NSS je tentokrát postaven před právní otázku výsluhových příspěvků vojáků podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. V následujících řádcích NSS řeší, jaké druhy finančního ohodnocení se mají do výpočtu příspěvku zahrnovat a jaké druhy vojenské služby se počítají do doby trvání služebního poměru.

I. Vymezení věci

[2] Žalobce, voják z povolání (pilot – navigátor), sloužil v Armádě ČR a za tuto službu mu Ministerstvo obrany (žalovaný) vyměřilo výsluhový příspěvek ve výši 31 005 Kč (§ 143 odst. 3 a 4 zákona o vojácích z povolání). To je 54 % jeho dosavadního služebního platu. Do **výše** výsluhového příspěvku mu žalovaný nezapočetl kázeňské odměny. Do **doby** trvání služebního poměru mu nezapočetl další službu během studia na vysoké škole

(Vojenské akademii Brno) v letech 1997-99. Proti tomu podal žalobce námitky, ovšem žalovaný rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobce podal žalobu k Městskému soudu v Praze, který žalobu zamítl. Reagoval na námitky nicotnosti a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu tak, že rozhodnutí v prvním a druhém stupni spolu tvoří jeden celek a lze z nich dohromady vyčíst, o čem, jak a proč správní orgány rozhodly. Rozhodnutí proto nejsou nepřezkoumatelná ani nicotná. Městský soud zamítl i oba věcné žalobní body. K tomu, že měly být do výše výsluhového příspěvku započítány i kázeňské odměny, uvedl, že se jedná o dary, které mohou být poskytnuty za jakýkoli hrdinský čin i mimo službu, a ne za vykonanou práci. Se služebním poměrem tedy nemusí souviset. Jsou také osvobozeny od daně z příjmů, proto nedává smysl je do výpočtu zahrnout. Stejně tak pro započítání kázeňských odměn nehovoří ani § 68r zákona o vojácích z povolání popisující průměrný služební plat, jelikož ten se pro výsluhové příspěvky nepoužije. Nakonec k započtení tzv. další služby do doby služebního poměru městský soud taktéž uvedl, že žalobce nemá pravdu. V době od 21. 8. 1997 do 30. 11. 1999 vykonával žalobce další službu ve smyslu § 37 odst. 2 písm. a) zákona č. 92/1949 Sb., branného zákona, ale do doby služebního poměru se započítává pouze další služba podle písm. b) tohoto odstavce.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) věc napadl u NSS. V kasační stížnosti stěžovatel přináší tři kasační námitky, které vychází ze žalobní argumentace. Tvrdí, že je rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelné, jelikož se stěžovatel nemohl seznámit s podklady rozhodnutí a zároveň z rozhodnutí není možné vyčíst způsob výpočtu výsluhového příspěvku. Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle kterého žalovaný postupoval a který vylučuje povinnost seznámit stěžovatele s podklady rozhodnutí, neměl být použit. Stěžovatel odkazuje na rozsudek NSS ze dne 20. 8. 2020, čj. 4 As 95/2020-54, a říká, že rozhodování o výsluhovém příspěvku je více věcí služebního poměru než důchodového pojištění, a proto měl být seznámen s podklady rozhodnutí.

[5] Stěžovatel nesouhlasí ani s položkami, ze kterých byl výsluhový příspěvek vypočítán. Dle něj by měly být součástí výpočtu i kázeňské odměny (§ 52 zákona o vojácích z povolání). Vzorec pro výpočet výsluhového příspěvku (§ 143 odst. 3 zákona o vojácích z povolání) používá název *průměrný měsíční hrubý služební plat*, což je podle stěžovatele s určitými limitacemi to stejné jako *průměrný služební plat* podle § 68r zákona o vojácích z povolání. Ustanovení § 68r zákona o vojácích z povolání odkazuje na výpočet *průměrného výdělku* podle zákoníku práce (§ 362 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) a jeho součástí jsou i „*odměny nebo jiné příjmy*“. Ustanovení § 143 odst. 3 zákona o vojácích z povolání výslovně vylučuje pouze „klasické“ odměny podle jeho § 68g, o kázeňských odměnách ale mlčí, a tak by měly být zahrnuty. Tomu, že se průměrný měsíční hrubý služební plat počítá podle pracovněprávních předpisů, nasvědčuje podle stěžovatele i dřívější judikatura NSS, konkrétně rozsudky ze dne 19. 5. 2004, čj. 6 A 95/2000-27, nebo ze dne 26. 8. 2004, čj. 6 A 60/2002-52.

[6] Podle stěžovatele je špatně vypočtena též doba vojenské služby. Stěžovatel cituje § 164 odst. 1 a § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání. Podle nich se vojenské služby započítávají v rozsahu, v jakém se započítávaly do teď. A podle dříve platného branného

pokračování

zákona (§ 20) byla vojenskou činnou službou mj. i další služba podle jeho § 37. Pokud městský soud činil rozdíl mezi další službou podle § 37 odst. 2 písm. a) a písm. b) branného zákona, založil tím neodůvodněný nerovný přístup mezi těmito dvěma druhy služby.

[7] Žalovaný navrhnul kasační stížnost zamítnout a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] V první části se NSS věnuje komplexu procesních námitek proti rozhodnutí správních orgánů [část III.A., kasační důvod podle § 103 odst. b) s. ř. s.]. V druhé části se NSS věnuje otázce, zda měly být do výpočtu výsluhového příspěvku zahrnuty i kázeňské odměny [část III.B., § 103 odst. a) s. ř. s.]. V poslední části NSS posoudil, zda správní orgány správně vypočetly dobu vojenské služby [část III.C., § 103 odst. a) s. ř. s.].

III.A. Rozhodnutí správních orgánů nejsou nepřezkoumatelná a správní orgány se nedopustily žádné procesní vady

[10] NSS především souhlasí s městským soudem, že správní rozhodnutí jsou přezkoumatelná. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí se vyjádřil detailně již městský soud a NSS nemá mnoho co dodat. Rozhodnutí správního orgánu vydaná v prvním a druhém stupni správního řízení spolu tvoří jeden celek (rozsudek ze dne 19. 11. 2009, čj. 1 Afs 88/2009-48, č. 2646/2012 Sb. NSS). Je tedy třeba číst obě rozhodnutí společně. V této věci obě správní rozhodnutí jako celek obsahují všechny podstatné úvahy. V prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, jaké doby vojenské činné služby pro výpočet nároku na výsluhový příspěvek správní orgán započtl. Rozhodnutí obsahuje přehledové tabulky, ze kterých lze zjistit, jak prvostupňový orgán roky spočítal. Co se týká právních úvah, má prvostupňové rozhodnutí i odkazy na ustanovení zákona o vojácích z povolání, o které se opírá. Žalovaný tyto úvahy doplnil a rozvinul v rozhodnutí vydaném ve druhém stupni k námitkám stěžovatele. Z něj lze tedy podrobněji zjistit, proč a jaké složky do výsluhového příspěvku ne/zahrnul. Nakonec s těmito úvahami stěžovatel v celé kasační stížnosti (i žalobě) polemizoval. Rozhodnutí správních orgánů proto nejsou nepřezkoumatelná.

[11] Není ani pravda, že stěžovatel neměl v rozporu se zákonem možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a kvalifikovaně oponovat způsobu výpočtu průměrného hrubého měsíčního služebního platu. Žalovaný opravdu neměl povinnost dát stěžovateli podklady rozhodnutí k vyjádření před vydáním rozhodnutí. Zákon o vojácích z povolání v § 142 odst. 4 totiž odkazuje na procesní postup podle § 85a odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Podle tohoto pravidla nemusí správní orgán stěžovatele seznamovat před vydáním rozhodnutí s podklady. Text zákona nelze popřít jen na základě obecných principů obsažených ve správním řádu (tak, jak si přeje stěžovatel, srov. k tomu obecně rozsudek ze dne 11. 11. 2022, čj. 10 As 229/2022-41, bod 7).

[12] Stěžovatel samozřejmě mohl nahlížet do spisu a výpočet uvedený v rozhodnutí vydaném v prvním stupni mohl zpochybnit v námitkách. Stejně tak byl stěžovatel

s obsahem spisu obeznámen, listy spisu jsou opatřeny jeho podpisem. To stěžovateli vysvětlil již městský soud. NSS proto opakuje, že rozhodnutí správních orgánů nejsou nepřezkoumatelná a správní orgány procesně nijak nepochybily (srov. bod 45 napadeného rozsudku).

[13] Na tom nic nemění ani odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 20. 8. 2020, čj. 4 As 95/2020-54. V tomto rozsudku totiž NSS řekl, že výsluhový příspěvek není z pohledu **hmotného práva** dávkou důchodového pojištění, nicméně **procesně** se podle pravidel zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve věcech vojáků postupuje (viz bod 22 cit. rozsudku*).

III.B. Kázeňské odměny se do průměrného měsíčního hrubého služebního platu nezapočítávají

[14] Zákon o vojácích z povolání je spleť a jeho ustanovení se značně prolínají – jak tematicky, tak terminologicky. NSS se proto pokusí představit právní úpravu srozumitelněji a přidává k ní kontext důvodové zprávy, odborné literatury i judikatury. NSS tak vysvětlí, proč není možné zařadit kázeňské odměny do výpočtu výsluhového příspěvku.

[15] V části třetí, nazvané *Občanská práva a vojenské kázeňské právo*, se nalézá § 52 o kázeňských odměnách. Podle něj se kázeňské odměny udělují *za příkladné plnění služebních povinností nebo za záslužné činy*. Záslužným činem se rozumí zejména *vykonání brdinského skutku, projev statečnosti při záchraně života nebo majetku* (§ 52 odst. 1 zákona o vojácích z povolání). Kázeňská odměna nemusí být jenom peněžitá, může se jednat i o písemnou pochvalu, prominutí dřívějšího kázeňského trestu, jeho zahlazení nebo věcný dar (§ 52 odst. 2 zákona o vojácích z povolání).

[16] Teprve část pátá, hlava první zákona o vojácích z povolání (s názvem *Služební plat*), se věnuje výpočtu služebního platu a všem jeho složkám. Stěžejní je § 67, který určuje, z čeho všeho se služební plat skládá. Jsou to: *a) služební tarif, b) výkonnostní příplatek, c) příplatek za službu v zahraničí, d) zvláštní příplatek, e) příplatek za zvýšenou odpovědnost, f) příplatek za služební pohotovost, g) odměna*. Odměna zmíněná pod písm. g) je pojem odlišný od pojmu kázeňské odměny. Definice této odměny je v § 68g, dle něhož ji lze udělit *za splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu*. Okolní ustanovení definují ostatní složky služebního platu.

[17] Pro nynější případ je důležitý ještě § 68r zákona o vojácích z povolání, který pracuje s pojmem *průměrný služební plat*. Právě o toto ustanovení opírá svou argumentaci stěžovatel. Citované ustanovení říká, že je-li třeba zjistit průměrný služební plat vojáka, *použijí se přiměřeně příslušná ustanovení zákoníku práce o průměrném výdělku*; k příplatku za službu v zahraničí a služebnímu platu za nevyčerpanou řádnou dovolenou se však nepřihlíží.

* NSS v rozsudku 4 As 95/2020 v bodě 22 mj. uvedl, že „výsluhový příspěvek vyplácený podle § 132 a násl. zákona o vojácích z povolání není dávkou důchodového pojištění. Skutečnost, že při rozhodování o nároku na tuto dávku a na její výplatu postupuje žalovaný podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, na tom nemůže nic změnit, neboť hmotněprávní posouzení věci se nemůže odvíjet od procesních předpisů, podle nichž příslušný orgán veřejné moci postupuje. Oblast sociálního zabezpečení pokrývá mnohem více právních vztahů než jen důchodové pojištění“.

pokračování

[18] Proč bylo třeba odkázat na zákoník práce, tedy smysl § 68r zákona o vojácích z povolání, osvětluje důvodová zpráva k zákonu č. 332/2014 Sb., který do zákona vnesl mj. právě § 68r: „*Tento zákon nepoužívá institut průměrného výdělku pro účely odměňování vojáků. Přesto však je pro některá plnění nezbytné průměrný výdělek zjišťovat. Jedná se o potvrzování výše příjmů pro soudní jednání, pro uplatnění nároku na dávky státní sociální podpory apod. Vzhledem ke specifice poskytování služebního platu stanovuje se řešit jeho zjištění obdobně jako u zaměstnanců v pracovním poměru. Vzhledem k zamýšlenému účelu zjišťování průměrného služebního platu se vylučují příplatek za službu v zahraničí a služební plat za nevyčerpanou řádnou dovolenou.*“** Komentářová literatura kromě těchto příkladů využití průměrného služebního platu dodává ještě určení výše náhrady škody způsobené státu nebo vojákovu (Svátek, M. Komentář k § 68r, in: Skoruša, L. – Daněk, J. aj. *Zákon o vojácích z povolání: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer 2018).

[19] Nakonec se zákon o vojácích z povolání dostává právě k výpočtu výsluhového příspěvku. Ten se počítá z *průměrného měsíčního hrubého služebního platu*. Výpočet obsahuje přímo zákon o vojácích z povolání v § 143 odst. 3. Za průměrný měsíční hrubý služební plat pro účely výsluhových náležitostí se *považuje průměrný hrubý služební plat poskytovaný za předchozích 5 kalendářních roků přede dnem skončení služebního poměru*.

[20] Z průměrného platu vylučuje § 143 odst. 4 zákona o vojácích z povolání některé jeho složky pro účely výpočtu výsluhového příspěvku, mj. též odměny zmíněné v § 67 a definované v § 68g (srov. bod [16] shora).

[21] Kázeňské odměny naopak § 143 odst. 3 nebo 4 zákona o vojácích z povolání nezmiňuje ani je jinak z výpočtu nevylučuje. Systematika zákona o vojácích z povolání však jasně směřuje k tomu, že kázeňské odměny nejsou pro výpočet výsluhového příspěvku nijak významné. Výsluhový příspěvek se počítá z průměrného platu. Kázeňská odměna je ale zařazena v části, která s oceňováním práce vojáků nesouvisí. Kázeňská odměna patří do domény kázeňského práva. Kázeňské odměny proto nejsou ani složkou služebního platu vojáka (§ 67 zákona o vojácích z povolání). Bylo by tak nelogické, aby se z nich počítal výsluhový příspěvek, který se vypočítává právě z (některých) složek služebního platu.

[22] Právě uvedené vysvětluje, proč zákon výslovně nevylučuje kázeňské odměny z výpočtu výsluhového příspěvku. Jelikož výsluhový příspěvek se vypočítává pouze ze služebního platu vojáka, zákon logicky vylučuje jen ty složky, které by jinak pod služební plat spadly. Není nutné (a naopak by to zákon ještě více zneprůhlednilo), aby zákonodárce výslovně vylučoval i všechny jiné myslitelné či nemyslitelné finanční kompenzace, které však služebním platem nejsou.

[23] Co se týče § 68r zákona o vojácích z povolání, NSS musí dát za pravdu stěžovateli, že celá terminologie zákona je poněkud matoucí. Označení *průměrný měsíční hrubý služební plat* pro vystihnoutí situací uvnitř zákona o vojácích z povolání a *průměrný služební plat* pro odlišení situací vně tohoto zákona nemá velkou rozlišovací schopnost.

** Vládní návrh novely zákona o vojácích z povolání ze dne 6. 11. 2013, sněmovní tisk 49/0, nové znění včetně důvodové zprávy viz digitální repozitář PS PČR: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=90086>

[24] NSS však považuje za důležité vnímat je v kontextu důvodové zprávy a zbytku textu § 143 odst. 3 zákona o vojácích z povolání. Důvodová zpráva k § 68r jasně říká, že se pojem *průměrný služební plat* nemá užívat pro odměňování vojáků (všechny příklady v důvodové zprávě uvedené směřují na situace, které jsou upraveny v jiných zákonech). To podporuje závěr, že se pro záležitosti ohledně platu a s ním úzce souvisejícího výsluhového příspěvku pravidlo uvedené v § 68r používat nemá. O tom, že pravidlo obsažené v § 68r je relevantní pro jiné než platové záležitosti vojáků, svědčí i nedávný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2021, sp. zn. 30 Cdo 211/2021, ve kterém Nejvyšší soud uvedl, že náhrada škody za nezákonné trestní stíhání vojáků by měla být vypočítána v souladu s tímto odkazem právě podle pravidel zákoníku práce (bod 30 cit. rozsudku).

[25] Podstatné též je, že § 143 odst. 4 zákona o vojácích z povolání obsahuje vlastní způsob výpočtu *průměrného měsíčního hrubého služebního platu*. Tento výpočet ob stojí sám o sobě a není třeba k jeho doplnění používat dalších ustanovení. NSS proto neshledal důvod, proč by měl žalovaný sáhnout po ustanovení umístěném jinde v zákoně, které by nahrazovalo výslovnou úpravu určenou k danému účelu.

[26] NSS tak dospěl k závěru, že kázeňské odměny nemají být do výsluhového příspěvku započteny. Kromě systematiky zákona však takovému závěru nenahrává ani účel a povaha kázeňských odměn. Zaprvé, jedná se o ocenění za jakýkoli záslužný čin, za něco, co je projevem statečnosti či hrdinství a nemusí nutně souviset s výkonem vojenské služby. Naopak, „běžné“ odměny, které jsou složkou služebního platu, jsou nezbytně spjaty pouze s plněním služebních (pracovních) povinností vojáka. Dává proto smysl, aby se do výsluhového příspěvku, který slouží sociálnímu zajištění vojáka po skončení výkonu jeho služby, započítávala jen hodnota, která s výkonem této služby přímo souvisela. O tom svědčí i to, že (peněžitě) kázeňské odměny jsou osvobozeny od daně z příjmů [§ 4 odst. 1 písm. n) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů]. NSS proto nevidí důvod, aby byly na konci vojenské kariéry pro materiální zajištění vojáka zohledněny.

[27] Započítání kázeňských odměn by nedávalo smysl ani vzhledem k tomu, jak fungují. Kázeňská odměna totiž nemusí mít vždy peněžitou formu. Není ale vůbec jasné, jak by zápočet peněžitých odměn fungoval u těch vysloužilých vojáků, kterým se tyto odměny dostaly „pouze“ formou písemné pochvaly nebo věcného daru. I to, že zákon neupravuje přepočtení jiných druhů kázeňských odměn, ukazuje, že nemají být započítávány do výsluhového příspěvku.

[28] Nakonec neobstojí ani odkaz stěžovatele na judikaturu NSS z počátku milénia, podle které se výsluhový příspěvek vojáků vypočítává stejně jako pro pracovní právní účely (rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2004, čj. 6 A 95/2000-27, č. 433/2004 Sb. NSS). Tehdy vydané rozsudky se týkaly odlišné právní úpravy, která dnes již v zákoně o vojácích z povolání není. Zákon dříve neobsahoval vlastní způsob výpočtu výsluhového příspěvku, ale pouze odkazoval na jiný zákon (zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě). A teprve tento zákon stanovil, že se postupuje stejně jako u pracovní právních předpisů. Současně zákon o vojácích z povolání z výpočtu výslovně nevylučoval žádné složky, to činily pouze vnitřní pokyny uvnitř Ministerstva obrany v rozporu se zněním zákona. Dnes už ale zákon o vojácích z povolání má vlastní výpočet výsluhových příspěvků i výslovně vyloučené složky služebního platu (vícekrát odkazovaný § 143 odst. 3 a 4). Záměr omezit

pokračování

výpočet právě tímto způsobem se projevil již tehdy, když zákonodárce zákon v tomto duchu novelizoval (viz rozsudek ze dne 26. 8. 2004, čj. 6 A 60/2002-52, č. 390/2004 Sb. NSS, kde na předposlední straně NSS na novelizaci upozornil a své závěry omezil pouze na období do 27. 6. 2002).

[29] Ze všech těchto důvodů není kasační námitka důvodná. NSS ve shodě s městským soudem uzavírá, že kázeňské odměny neměly být do výsluhového příspěvku započítány.

III.C. *Tzv. další služba podle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona se do výsluhového příspěvku nepočítá*

[30] Podobně nepřehledná je i úprava započítávání doby služby pro výsluhový příspěvek. NSS tedy opět představí a vysvětlí veškerou právní úpravu významnou pro tento případ.

[31] Nyní účinný zákon o vojácích z povolání obsahuje několikrát přechodná ustanovení. Ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání se věnuje právě výpočtu výsluhových příspěvků, pokud má služba vojáka přesah i do období před jeho účinností. Do doby trvání služebního poměru pro přiznání výsluhových náležitostí se *započítávají doby služby v rozsahu, v jakém jim byly započteny doposud*.

[32] Do prosince 1999, tj. do účinnosti zákona o vojácích z povolání, platil zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, a zákon č. 92/1949 Sb., branný zákon. Na tyto dva zákony koneckonců sám zákon o vojácích z povolání v § 164 odst. 1 odkazuje. Zákon o některých služebních poměrech vojáků obsahoval podobnou úpravu jako dnes zákon o vojácích z povolání, co se týká kázeňského práva nebo finančního ohodnocení služby. Branný zákon obsahoval zase právní úpravu organizace ozbrojených sil a různé formy služeb (včetně základní vojenské služby).

[33] Konkrétně § 32 zákona o některých služebních poměrech říkal, že stejné materiální zajištění jako vojáci z povolání mají i vojáci v *další službě podle § 37 odst. 2 písm. b) branného zákona* – podle tohoto ustanovení branného zákona byli *další službou* povinni vojáci z povolání, kterým byla *na jejich vlastní žádost státem poskytnuta úhrada nákladů nebo podpora k zdokonalení nebo vzdělání v zájmu vojenské služby*. Ustanovení § 37 odst. 2 branného zákona obsahovalo též písm. a), které mluvilo o „vojácích“ (ne vojáků z povolání), kteří byli *vzděláni a vycvičeni na náklad státu pro službu vojáků z povolání nebo dostali-li k tomu účelu stipendia nebo alespoň částečnou náhradu studijních nákladů*, na toto ustanovení však § 32 zákona o některých služebních poměrech neodkazoval.

[34] Tato právní pravidla o výpočtu výsluhového příspěvku je nutné číst v posloupnosti: § 165 odst. 6 *dnes platného zákona o vojácích z povolání* → § 32 zákona o některých služebních poměrech vojáků → § 37 odst. 2 písm. b) *branného zákona*. Podle § 32 zákona o některých služebních poměrech vojáků se materiální zabezpečení (tj. i výsluhové příspěvky) přiznávalo vojákům v další službě jen podle § 37 odst. 2 písm. b), nikoli a) branného zákona. Na toto zužující pravidlo odkazuje nyní účinný zákon o vojácích z povolání. Že jsou studenti podle písm. a) vyloučeni z materiálního zabezpečení vojáků, stanovila již starší úprava, na kterou zákon o vojácích z povolání jen kontinuálně navazuje.

[35] Stěžovatel má jistě pravdu ohledně § 20 branného zákona, tedy že tento zákon znal pouze „další službu“ a nijak ji dále nedělil. Branný zákon však v § 20 pouze vyjmenovával, co všechno byla vojenská činná služba, aniž stanovil, že všichni vojáci tam uvedení museli také získat materiální zabezpečení jako vojáci ve služebním poměru; naopak vojáci ve službě byli jenom jedněmi z množiny tam vyjmenovaných vojáků [viz § 20 odst. 1 písm. d) branného zákona]. Finanční stránku věci řešil zákon o některých služebních poměrech vojáků, a ten studující v další službě podle § 37 odst. 2 písm. a) vyloučil.

[36] Toto odlišné zacházení není, jak tvrdí stěžovatel, neodůvodněné. Další službu podle § 37 odst. 2 písm. a) branného zákona vykonávali studenti, kteří nebyli ve služebním poměru, ale pouze se vzdělávali. Za toto studium od armády získávali peněžitou podporu ve formě stipendia či náhrady nákladů na vzdělání a na práci vojáků z povolání se teprve připravovali. Naproti tomu studenti-vojáci podle písm. b) byli už při studiu vojáky z povolání, a byli proto i v tomto studijním období povinni plnit rozkazy. Úvaha zákonodárce o tom, zda tyto studenty-vojáky do materiálního zabezpečení vojáků zahrnout, proto dává smysl a žalovaný ji správně použil. Žalovaný to ostatně stěžovateli vysvětlil již v napadeném rozhodnutí (s. 3).

[37] Závěrem tedy NSS uvádí, že při výpočtu výsluhových příspěvků podle přechodného ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání se použije § 32 zákona o některých služebních poměrech vojáků a tam odkazovaný § 37 odst. 2 písm. b) branného zákona. Započítá se proto doba jen tohoto druhu další služby, nikoli veškerá další služba. Žalovaný proto správně nezapočetl pro účely výpočtu výsluhového příspěvku další službu stěžovatele během studia na vysoké škole v letech 1997-99.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2023

Zdeněk Kühn
předseda senátu